

JUSTITSMINISTERIET

Folketingets Ombudsmand
Gammeltorv 22
1457 København K

Dato: 27. april 2017
Kontor: Forvaltningsretskontoret
Sagsbeh: Christian Lundgaard
Madsen
Sagsnr.: 2016-008-0035
Dok.: 2259897

Folketingets Ombudsmands dok.nr. 16/00149-1/JV

1. Ved brev af 22. december 2016 til Folketingets Ombudsmand oplyste Justitsministeriet blandt andet, at ministeriet havde fastsat følgende interne målsætninger for sagsbehandlingstider i ministeriets aktindsigtssager:

Procentdel af sager, der afsluttes inden for	
7 arbejdsdage	45 pct.
Gennemsnitlig sagsbehandlingstid for alle sager (arbejdsdage)	25 dage
Gennemsnitlig sagsbehandlingstid for store sager (arbejdsdage)	40 dage
Procentdel af store sager, der skal være afsluttet inden for 40 arbejdsdage	85 pct.
Højeste sagsbehandlingstid for store sager (arbejdsdage)	80 dage

2. Folketingets Ombudsmand har ved brev af 21. februar 2017 til Justitsministeriet anmodet ministeriet om at redegøre for, hvilke overvejelser ministeriet har gjort sig om betydningen af offentlighedslovens § 36, stk. 2, 2. pkt., ved fastsættelsen af ministeriets interne målsætninger for behandlingen af ministeriets aktindsigtssager, herunder hvilken betydning ministeriet har tillagt det, at det er anført i forarbejderne til offentlighedsloven, at spørgsmålet om overholdelse af fristen i offentlighedslovens § 36, stk. 2, 2. pkt., på 7 arbejdsdage skal ses i forhold til "det samlede billede af aktindsigtssager for samtlige landets myndigheder."

Justitsministeriet skal i den anledning udtale følgende:

Slotsholmsgade 10
1216 København K.

T +45 7226 8400
F +45 3393 3510

www.justitsministeriet.dk
jm@jm.dk

3.1. Det følger af offentlighedslovens § 36, stk. 2, 2. pkt., at en anmodning om aktindsigt skal færdigbehandles inden 7 arbejdsdage efter modtagelsen, medmindre dette på grund af f.eks. sagens omfang eller kompleksitet undtagesvis ikke er muligt.

Som Folketingets Ombudsmand også har henvist til i ombudsmandens brev af 21. februar 2017, fremgår det af bemærkningerne til bestemmelsen i offentlighedslovens § 36 (lovforslag nr. L 144 fremsat den 7. februar 2013), at en anmodning om aktindsigt som udgangspunkt skal være færdigbehandlet inden 7 arbejdsdage efter, at anmodningen er modtaget. Dette følger af, at det i bestemmelsen er forudsat, at det kun vil være »undtagelsesvist«, at en anmodning ikke vil kunne færdigbehandles inden for den nævnte frist.

Fristen på 7 arbejdsdage kan efter sin ordlyd udsættes på grund af f.eks. sagens omfang eller kompleksitet. I bemærkningerne til offentlighedslovens § 36 er det endvidere anført, at der med udtrykket »sagens omfang« først og fremmest sigtes til antallet af dokumenter, der er omfattet af den enkelte anmodning om aktindsigt, og at der med »sagens kompleksitet« dels sigtes til de juridiske spørgsmål, som en aktindsigtsanmodning kan rejse, dels til, om en anden myndighed eller en virksomhed skal høres om aktindsigtsanmodningen. Det følger endvidere af bemærkningerne til offentlighedslovens § 36, at også andre forhold end sagens omfang eller kompleksitet kan begrunde en udsættelse af fristen på 7 dage.

Om de forhold, der i øvrigt kan begrunde en udsættelse af behandlingen af en anmodning om aktindsigt, henvises der i bemærkningerne til offentlighedskommissionens betænkning nr. 1510/2009, kapitel 22, pkt. 4.2 (side 798 f.). Det fremgår bl.a. heraf, at en udsættelse af fristen på 7 dage kan ske, hvis der foreligger nogle særlige forhold ved den sag, hvori der begæres aktindsigt, og at det på den baggrund er antaget, at en udsættelse f.eks. kan ske, hvis der, på grund af tvivlsomme fortolkningsspørgsmål, er behov for at indhente en udtalelse fra en anden forvaltningsmyndighed, eller hvis der indhentes en udtalelse fra en person eller privat virksomhed, hvis interesser kan være til hinder for, at begæringen imødekommes.

3.2. Kravet om, at en aktindsigtsanmodning som udgangspunkt skal være færdigbehandlet inden 7 arbejdsdage, må, henset til ordlyden af bestemmelsen og særligt de ovenfor gengivne bemærkninger hertil, som udgangspunkt forudsætte, at størstedelen af de anmodninger om aktindsigt

efter offentlighedsloven, som en myndighed modtager, færdigbehandles inden for 7 arbejdsdage.

Karakteren af de anmodninger om aktindsigt, som forskellige myndigheder modtager, varierer imidlertid fra myndighed til myndighed, og det er Justitsministeriets opfattelse, at det vil kunne være i overensstemmelse med offentlighedslovens § 36, stk. 2, at en myndighed på grund af f.eks. omfanget og kompleksiteten af de sager om aktindsigt, som myndigheden behandler, ikke er i stand til at behandle størstedelen af sagerne inden for 7 arbejdsdage fra modtagelsen af anmodningerne. Dette understøttes af det afsnit i bemærkningerne til offentlighedslovens § 36, som Folketingets Ombudsmand også har peget på, hvoraf det fremgår, at udtrykket »undtagelsesvist« bygger på en forventning om, at antallet af aktindsigtssager, hvor denne frist ikke kan overholdes, *i det samlede billede af aktindsigts-sager for samtlige landets myndigheder m.v. ikke må være det normale*. Det er således ikke forudsat i offentlighedsloven, at samtlige myndigheder mv., nødvendigvis vil kunne færdigbehandle størstedelen af de anmodninger, de hver især modtager, inden for 7 arbejdsdage.

3.3. Ministeriets interne målsætninger for sagsbehandlingstiderne for behandling af aktindsigtssager er fastsat på baggrund af bl.a. en undersøgelse af de anmodninger om aktindsigt, som ministeriet havde afsluttet i perioden 1. april til 31. oktober 2016.

Ministeriets aktindsigtssager kategoriseres, som også nævnt i ministeriets brev af 22. december 2016 til Folketingets Ombudsmand, i "store", "mellem" eller "små" sager. Vurderingen heraf sker ud fra en række kriterier, herunder om de dokumenter, der er omfattet af anmodningen, er umiddelbart identificerbare, om anmodningen kræver en nærmere drøftelse med et fagkontor i Justitsministeriet og sagens kompleksitet samt omfang.

Undersøgelsen af de anmodninger om aktindsigt, som ministeriet havde afsluttet i perioden 1. april til 31. oktober 2016, viste bl.a., at ministeriet havde afsluttet 110 sager i perioden, og at 55 pct. af sagerne kunne kategoriseres som "små". 41 pct. af de 110 sager var afsluttet inden for 7 arbejdsdage, heraf var 75 pct. af de sager, der var kategoriseret som "små" afsluttet inden for 7 arbejdsdage. Det bemærkes, at registreringen af sagernes størrelse først er sket konsekvent efter sommerferien 2016, og at datagrundlaget derfor var begrænset på tidspunktet for fastsættelsen af de interne målsætninger. Dertil kom, at der måtte forventes en vis indkøringsperiode i forhold til korrekt registrering.

Undersøgelsen af de anmodninger om aktindsigt, som ministeriet havde afsluttet i perioden 1. april til 31. oktober 2016 viste i øvrigt, at der var potentiale for at optimere ministeriets sagsgange og derved nedbringe sagsbehandlingstiden. Der henvises i den forbindelse til ministeriets udtalelse af 22. december 2016 til ombudsmanden.

Justitsministeriet har i anledning af ombudsmandens henvendelse af 21. februar 2017 foretaget en gennemgang af ministeriets afsluttede aktindsigtssager i 1. kvartal 2017. Undersøgelsen viser, at ministeriet i perioden har afsluttet 112 sager, og at 63 pct. af sagerne kan kategoriseres som "små". 53 pct. af de 112 sager er afsluttet inden for 7 arbejdsdage, heraf var 80 pct. af de sager, der var kategoriseret som "små" afsluttet inden for 7 arbejdsdage.

Justitsministeriet vil ved årets udgang, når ministeriet har et mere fyldestgørende datagrundlag, foretage en vurdering af, om målsætningerne bør justeres. Det vil være tilfældet, hvis den ovenfor beskrevne udvikling i antallet af "små" sager fortsætter.

Når resultaterne af gennemgangen foreligger – og senest med udgangen af januar 2018 – vil Justitsministeriet orientere ombudsmanden herom.

3.4. Det bemærkes, at ministeriet – for de anmodninger, der ikke kan færdigbehandles inden for 7 arbejdsdage – så vidt muligt træffer delafgørelse og dermed færdigbehandler dele af anmodningen inden for fristen på 7 arbejdsdage. Justitsministeriet skal i den forbindelse understrege, at ministeriet i sådanne tilfælde ikke på baggrund af den første delafgørelse registrerer en aktindsigtssag som afsluttet, uanset om der med delafgørelsen måtte være taget stilling til og eventuelt udleveret størstedelen af de dokumenter, der er anmodet om aktindsigt i.

Det bemærkes i øvrigt, at arbejdet med at nedbringe sagsbehandlingstiderne fortsat er et fokusområde for Justitsministeriet. Som det også fremgår af ministeriets brev af 22. december 2016 til Folketingets Ombudsmand, vil ministeriet bl.a. i 2017 foretage en evaluering af de nye tiltag til nedbringelse af sagsbehandlingstiden, som ministeriet har iværksat siden 2016.

Med venlig hilsen

Carsten Madsen

Justitsministeriet
Slotsholmsgade 10
1216 København K

FOLKETINGETS
OMBUDSMAND

Gammeltorv 22
DK-1457 København K

Tlf. +45 33 13 25 12
Fax +45 33 13 07 17

www.ombudsmanden.dk
post@ombudsmanden.dk

Personlig henvendelse: 10-14
Telefonisk henvendelse:
Man.-tors. 9-16, fre. 9-15

Justitsministeriets sagsbehandlingstid i aktindsigtssager

30-05-2017

1. I fortsættelse af min generelle undersøgelse af Justitsministeriets departements sagsbehandlingstid i sager om aktindsigt efter offentlighedsloven – som jeg afsluttede ved brev af 13. maj 2016 – har jeg den 11. juli og 22. december 2016 modtaget underretning om udviklingen i sagsbehandlingstiden.

Dok.nr. 17/00801-3/JV
Bedes oplyst ved henvendelse

Ved brevet af 22. december 2016 orienterede ministeriet mig desuden om de interne målsætninger, som ministeriet har fastsat for sagsbehandlingstiden på grundlag af data tilvejebragt i forbindelse med ibrugtagningen af et nyt styringsværktøj, som bl.a. indebærer registrering af sagernes størrelse.

Det fremgik, at ministeriet bl.a. har fastsat det mål, at 45 pct. af alle ministeriets aktindsigtssager skal være afsluttet inden for syv arbejdsdage.

2. Justitsministeriets oplysninger om de interne målsætninger gav mig anledning til ved brev af 21. februar 2017 at bede ministeriet om at redegøre for, hvilke overvejelser ministeriet havde gjort sig om betydningen af offentlighedslovens § 36, stk. 2, 2. pkt., ved fastsættelsen af målsætningerne – herunder den nævnte målsætning om, at 45 pct. af sagerne skal være færdigbehandlet inden for 7 arbejdsdage.

Af bestemmelsen fremgår, at en anmodning om aktindsigt skal færdigbehandles inden 7 arbejdsdage efter modtagelsen, medmindre dette på grund af sagens omfang eller kompleksitet undtagelsesvis ikke er muligt. Udgangspunktet efter bestemmelsen er således, at en anmodning om aktindsigt skal være færdigbehandlet inden 7 arbejdsdage efter, at den er modtaget.

Jeg bad i den forbindelse også ministeriet om at redegøre for, hvilken betydning ministeriet havde tillagt det, som er anført i bestemmelsens forarbejder om, at spørgsmålet om overholdelse af fristen på 7 arbejdsdage skal ses i forhold til "det samlede billede af aktindsigtssager for samtlige landets myndigheder."

3. Jeg har i fortsættelse heraf modtaget Justitsministeriets brev af 27. april 2017.

Justitsministeriet bemærker, at kravet om, at en aktindsigtsanmodning som udgangspunkt skal være færdigbehandlet inden 7 arbejdsdage – henset til bestemmelsens ordlyd og forarbejder – som udgangspunkt må forudsætte, at størstedelen af de anmodninger om aktindsigt efter offentlighedsloven, som en myndighed modtager, færdigbehandles inden for 7 arbejdsdage.

Det er samtidig ministeriets opfattelse, at det vil kunne være i overensstemmelse med offentlighedslovens § 36, stk. 2, at en myndighed f.eks. på grund af omfanget og kompleksiteten af de aktindsigtssager, som myndigheden behandler, ikke er i stand til at behandle størstedelen af sagerne inden for 7 arbejdsdage fra modtagelsen af anmodningerne. Ministeriet bemærker i den forbindelse, at karakteren af de aktindsigtsanmodninger, som myndighederne modtager, varierer fra myndighed til myndighed.

Denne forståelse af offentlighedslovens § 36, stk. 2, understøttes efter ministeriets opfattelse af bemærkningen i forarbejderne om, at udtrykket "undtagelsesvist" bygger på en forventning om, at antallet af aktindsigtssager, hvor 7-dages fristen ikke kan overholdes, "i det samlede billede af aktindsigtssager for samtlige landets myndigheder m.v. ikke må være det normale".

Justitsministeriet finder på den anførte baggrund, at det ikke er forudsat i offentlighedsloven, at samtlige myndigheder mv. nødvendigvis vil kunne færdigbehandle størstedelen af de anmodninger, som de hver især modtager, inden for 7 arbejdsdage.

Justitsministeriet oplyser endvidere, at de interne målsætninger for sagsbehandlingstiden i ministeriets aktindsigtssager er fastsat på baggrund af bl.a. en undersøgelse af de sager, som ministeriet havde afsluttet i perioden 1. april til 31. oktober 2016. I denne undersøgelse indgik oplysninger om fordelingen af sagerne i kategorierne "store", "mellem" og "små".

Undersøgelsen viste, at ministeriet i perioden havde afsluttet 110 sager, hvoraf de 55 pct. kunne kategoriseres som små. 41 pct. af sagerne var færdigbehandlet inden for 7 arbejdsdage. Af de sager, som var kategoriseret som små, var 75 pct. færdigbehandlet inden for 7 arbejdsdage.

Ministeriet bemærker i tilknytning hertil, at datagrundlaget var begrænset, da målsætningerne blev fastsat, bl.a. fordi der først efter sommerferien 2016 er sket konsekvent registrering af sagernes størrelse.

På baggrund af min henvendelse har Justitsministeriet foretaget en gennemgang af aktindsigtssager afsluttet inden for 7 arbejdsdage i 1. kvartal 2017.

Undersøgelsen viser ifølge ministeriets oplysninger, at ministeriet i perioden afsluttede 112 sager, hvoraf de 63 pct. kunne kategoriseres som små. 53 pct. af sagerne var færdigbehandlet inden for 7 arbejdsdage. I kategorien små sager var 80 pct. færdigbehandlet inden for 7 arbejdsdage.

Ministeriet oplyser, at ministeriet ved udgangen af 2018 – hvor der foreligger et bedre datagrundlag – vil vurdere, om de fastsatte målsætninger bør justeres. Dette vil være tilfældet, hvis udviklingen i antallet af "små" sager fortsætter.

Justitsministeriet oplyser afslutningsvis, at der i sager, som ikke kan færdigbehandles inden for 7 arbejdsdage, så vidt muligt træffes en delafgørelse inden for denne frist. Ministeriet bemærker, at ministeriet ikke på baggrund af den første delafgørelse registrerer en aktindsigtssag som afsluttet, uanset at der med delafgørelsen måtte være taget stilling til – og eventuelt udleveret – størstedelen af de dokumenter, der er anmodet om aktindsigt i.

4. I lyset af ordlyden af offentlighedslovens § 36, stk. 2, 2. pkt. – hvorefter en aktindsigtsanmodning skal færdigbehandles inden for 7 arbejdsdage efter modtagelsen, medmindre dette "undtagelsesvist" ikke er muligt – kan der efter min opfattelse sættes et vist spørgsmålstegn ved, om Justitsministeriets målsætning om, at 45 pct. af ministeriets modtagne aktindsigtsanmodninger skal være færdigbehandlet inden for 7 arbejdsdage, er forenelig med bestemmelsen.

Jeg forstår, at ministeriets synspunkt især støttes på bemærkningerne i forarbejderne om, at udtrykket "undtagelsesvist" bygger på en forventning om, at antallet af aktindsigtssager, hvor denne frist ikke kan overholdes, for samtlige landets myndigheder mv. ikke må være det normale.

Ministeriets synspunkt indebærer for mig at se, at det i praksis ikke er muligt at efterprøve, om landets myndigheder samlet set lever op til bestemmelsen i § 36, stk. 2, 2. pkt.

Det vil således – som jeg vurderer det – f.eks. ikke være muligt at efterprøve, om Justitsministeriets sager om aktindsigt efter offentlighedsloven set i forhold til andre myndigheders sager har et sådant omfang og en sådan kompleksitet, at forholdsmæssigt færre sager kan forventes afsluttet inden for fristen på 7 arbejdsdage.

Jeg er imidlertid enig med Justitsministeriet i, at den nævnte bemærkning i forarbejderne kan siges at give støtte for ministeriets forståelse af bestemmelsen.

Dertil kommer, at vurderingen af, om sagsbehandlingstiden i den enkelte sag i Justitsministeriet holder sig inden for de frister, som følger af § 36, stk. 2, og bestemmelsens forarbejder, under alle omstændigheder må vurderes uafhængigt af målsætningen om, at 45% af sagerne skal være færdigbehandlet inden for 7 arbejdsdage.

Under disse omstændigheder har jeg samlet set besluttet ikke at foretage mig yderligere i sagen.

Jeg imødeser dog modtagelsen af ministeriets underretning om eventuelle justeringer af de fastsatte målsætninger med udgangen af januar 2018.

Med venlig hilsen

A handwritten signature in blue ink, appearing to read 'J. Steen Sørensen', with a stylized flourish at the end.

Jørgen Steen Sørensen

Bagside

Antal filer:

1